

Inventaris van het archief van Sappho

Fondsnummer F/029

Bart Hellinck

Fonds Suzan Daniel vzw

Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis

2016

Beschrijving van het archiefbestand

I. De archiefvormer

Met Sappho ontstond eind 1974 de eerste autonome lesbiennegroep in Vlaanderen, een eigen ontmoetingsplek naast de hoofdzakelijk mannelijke Gentse Studentenwerkgroep over Homofilie (GeSWH) enerzijds en de lesbische bars anderzijds. Aanvankelijk kwam de groep samen in privéhuizen, om na een jaar een eigen lokaal te vinden in de Hertstraat en in 1977 onderdak te vinden in het Vrouwenhuis. Zowel met de homo- als de vrouwenbeweging was de relatie bij momenten echter woelig.

Doorgaans had Sappho een vaste kern van tussen de vijftien en twintig vrouwen, met een veel hogere opkomst bij t-dansants en ter gelegenheid van het bezoek van bekende gastspreeksters, want er was heel wat aandacht voor culturele activiteiten. Omdat heel verschillende levensbeschouwelijke en politieke overtuigingen binnen de groep waren vertegenwoordigd, met het lesbisch-zijn als enige gemeenschappelijke element, engageerde Sappho zich als dusdanig nauwelijks wat betreft het voeren van acties naar buitenuit. Wel speelde de groep een belangrijke rol binnen het Coördinatiecomité Lesbische Vrouwen (CoCoLeV), dat ter gelegenheid van de Vrouwendagen themabrochures publiceerde.

De uitstraling van Sappho stimuleerde haar bezoeksters om ook elders in Vlaanderen lesbiennegroepen op te richten. Maar in tegenstelling tot de faam was de structuur (bewust) zwak. En de groeiende administratie als gevolg van het lidmaatschap – omwille van financiële redenen – van het Politiek en Filosofisch Konvent van de Gentse universiteit resulteerde in 1981 mee in het einde van Sappho. Bovendien waren heel wat leden ook actief in andere organisaties, zoals Dolle Mina, FemSoc, het Vrouwenhuis, het Vluchthuis...

II. Het archief

Wat bewaard is gebleven van het verenigingsarchief is midden jaren tachtig wellicht ondergebracht bij het dan in Gent opgerichte Lesbisch Archief, waarvan de collectie na verloop van tijd is verhuisd naar en als onderdeel van het Vrouwenhuis in Kortrijk. Omstreeks 1998-1999 heeft dat Vrouwenhuis plots beslist de boeken dicht te doen, waarna de volledige verzameling in RoSa is beland. In 2014 hebben enkele voormalige Sappho-leden het verenigingsarchief daar opgevraagd om het vervolgens bij het Fonds Suzan Daniel onder te brengen.

Bij de verwerking zijn enkele tijdschriften naar de bibliotheek overgebracht: De Rooie Vlin-der (1978) 7; Infoma (1979) 1-2, 4-5; De Homokrant (1979) 6-10 en Sappho [UK] 08(1980) 1.

Uiteindelijk omvat het archiefbestand 23 inventarisnummers, verspreid over 1 archiefdoos. Het archiefmateriaal kan in principe worden geconsulteerd mits voorafgaandelijke toestemming van het Fonds Suzan Daniel.

III. Bibliografie

DE GENDT (Lies). Lesbiennegroepen in Vlaanderen tussen 1974 en 1994. Lesbiennes, thuis in (w)elke beweging? Leuven, KUL, 1995, 191 p. (OLV-NNT, promo. dr. L. Van Molle)
HELLINCK (Bart). Monica Cattoor (1942-2013). In: Het ondraaglijk besef (2013) pp.21-24

Inventaris

- 1 nota, met bijlagen¹, zijnde het jaarverslag 1975
1975 1 stuk

foto's van (bezoekers in) het Sappho-lokaal in de Hertstraat
[1975?]
N.B. Vier foto's zijn overgebracht naar het departement Beeld&Geluid
- 2 publicaties ter voorstelling en promotie van Sappho en haar werking
[circa 1975, 1980], 1981 en z.d. 1 omslag
- 3 ingekomen brief als protest tegen het tv-programma Ommekaar over homofilie
1980 1 stuk

Sappho-nieuwsbrief (1975-1981)²
- 4 aantekeningen, zijnde opmerkingen en suggesties van bezoekers
[1975?] 1 omslag
- 5 stukken betreffende 'De hooimeid' en de actie bij Sint-Jacobs tijdens de Gentse
Feesten
1975 1 omslag
- 6 stukken betreffende de actie van de vrouwenwerkgroep van het GOC Antwerpen en
van Sappho op de Vrouwendag in Hasselt
1975 1 omslag
- 7 stukken betreffende activiteiten van Sappho
1975, 1977-1980 1 omslag
N.B. Vijf affiches zijn overgebracht naar het departement Beeld&Geluid
- 8 Sappho-pamfletten 'Een homofiele vrouw is een homofiel'
[circa 1976] 2 stukken
- 9 circulaire betreffende de plannen voor de oprichting van een GOC Gent
[1977] 1 stuk
- 10 knipsels over het incident met auteur (en Sappho-lid) Herman J. Claeys die het
Vrouwenhuis niet binnen mocht om een activiteit van Sappho bij te wonen
1978 2 stukken
- 11 pamfletten, uitgedeeld tijdens de Homodagen van de Rooie Vlinder in Gent en
Antwerpen en abortusbetogingen in Brussel en Gent
1978-1979 1 omslag

---

¹ De bijlagen 2, 9 en 10 zijn elders in het archiefbestand te vinden. Zie de tijdschriftencollectie van het Fonds Suzan Daniel voor de bijlagen 1, 5 en 11, respectievelijk RUGnummer 03(1974-1975) 16, p.2, Infoma (1975) 1, p.3 en (1975) 9-10, p.5.

² Dit tijdschrift kan worden geconsulteerd in de bibliotheek.

- foto van de Sappho-delegatie tijdens de betoging op de Homodag in Antwerpen
1979
N.B. Eén foto is overgebracht naar het departement Beeld&Geluid
- 12 lijst van activiteiten in 1978 en 1980
1978, 1980 2 stukken
- 13 dossier betreffende (de medewerking aan) de 3de Vrouwenfilmweek
1979-1980 1 omslag
N.B. Een affiche is overgebracht naar het departement Beeld&Geluid
- De Paarse Amazones (1980)³
- 14 (onvolledig) voorontwerp van statuten van vzw Infoma
1975 1 stuk
- 15 ingekomen circulaire, met bijlage, van het Women's History Research Center betreffende de verspreiding naar bibliotheken van hun op microfilm beschikbare collectie
1975 1 stuk
- 16 ingekomen circulaires betreffende door Infoma georganiseerde relatie-/communicatietrainingen
1976 2 stukken
- 17 programma van en krantenknipsel over het weekend 'Vrouwen in de Vlaamse homofiele beweging'
1978 2 stukken
- 18 circulaire van het Vrouwenhuis met excuses voor het mee versturen van het activiteitenprogramma van Sappho, en knipsel uit Knack van een gesprek met de Nederlandse schrijfster Hanneke van Buuren waarin hiernaar werd verwezen
1978 2 stukken
- 19 stukken betreffende het CoördinatieComité Homofiele Vrouwen, later CoördinatieComité Lesbische Vrouwen, en haar aanwezigheid op de Vrouwendagen, inclusief een met het oog op een van die edities afgenomen enquête⁴
1978-1980 1 omslag
- 20 convocatie voor een tweede vergadering van de Gentse feministische groepen over een nieuw tijdschrift
1980 1 stuk
- 21 ingekomen brieven van de vrouwengroep van het GOC Gent en het Vrouwenhuis Dendermonde betreffende enerzijds een beoogde nadere kennismaking en anderzijds de medewerking aan een gespreksavond over homofilie
1980 2 stukken

³ Dit tijdschrift kan worden geconsulteerd in de bibliotheek.

⁴ De resultaten van die enquête zijn gepubliceerd in de jaarlijkse brochure van CoCoLeV (1979), te vinden in de bibliotheekcollectie van het Fonds Suzan Daniel.

- 22 nota's en circulaire betreffende (de contacten met) Info-Gaies en het Café des Femmes, een lesbisch initiatief in Luik
1980 en z.d. 1 omslag

Documentatie

- 23 knipsels betreffende de homo- en lesbiennebeweging, het feminisme, cultuur en homoseksualiteit
1978-1980 en z.d. 1 omslag